

ДОКЛАД

Относно: прилагането на членове 16 и 17 от Директивата за аудиовизуални медийни услуги за 2011 година, респективно, чл.19а от Закона за радиото и телевизията – европейски произведения в програмите на доставчиците на линейни медийни услуги

Във връзка с изготвената справка за прилагането на членове 16 и 17 от Директивата за аудиовизуални медийни услуги за 2011 година, респективно, чл.19а от Закона за радиото и телевизията – европейски произведения в програмите на доставчиците на линейни медийни услуги, се събра и анализира следната информация:

I. ПРАВНА РАМКА:

-Директивата за аудиовизуалните медийни услуги - директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 година

Член 16

Държавите-членки осигуряват, където това е практически възможно и посредством подходящи средства, запазването от страна на излъчващите оператори на по-голямата част от програмното време за европейски произведения с изключение на времето, предназначено за новини, спортни състезания, игри, реклама, услуги за телетекст и телевизионно пазаруване. Като има предвид отговорностите на излъчващия оператор пред обществеността в областта на информацията, образованието, културата и развлеченията, това съотношение следва да бъде постигнато постепенно, въз основа на подходящи критерии.

Член 17

Когато това е практически възможно и чрез подходящи средства държавите-членки осигуряват запазването от страна на излъчващите оператори на поне 10 % от програмното време с изключение на времето, предназначено за новини, спортни състезания, игри, реклама, услуги за телетекст и телевизионно пазаруване, или алтернативно, по усмотрение на държавите-членки, на поне 10 % от техния програмен бюджет за европейски произведения, създадени от независими продуценти. Като се отчитат задълженията на излъчващите оператори към тяхната зрителска аудитория в областта на информацията, образованието, културата и развлеченията, това съотношение трябва да бъде постигнато постепенно въз основа на подходящи критерии. То трябва да бъде постигнато като се отделят средства за достатъчно количество нови произведения, т.е. произведения, които се разпространяват не по-късно от пет години след тяхното създаване.

Взема се предвид и Член 18: Настоящата глава не се прилага по отношение на телевизионни предавания, които са предназначени за местната аудитория и не представляват част от дадена национална мрежа.

- Закон за радиото и телевизията

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2010 г.) (1) Най-малко 50 на сто от общото годишно програмно време на телевизионните програми, като се изключат новините и спортните предавания и телевизионните игри, рекламите, телетекстът и телевизионният пазар, трябва да е предназначено за европейски произведения, когато това практически е възможно.

(2) Най-малко 12 на сто от програмното време по ал. 1 трябва да бъде предназначено за европейски произведения, създадени от независими продуценти. Изпълнението на този праг не включва повторенията.

(3) Съотношението по ал. 2 трябва да бъде постигнато постепенно чрез отделяне на средства за достатъчно количество нови произведения, които се разпространяват не по-късно от 5 години след тяхното създаване.

(4) Насърчават се производството и разпространението на европейски произведения в радиопрограмите.

(5) Изискванията на ал. 1, 2 и 3 не се прилагат за програми, които са предназначени за местна аудитория и се разпространяват от един оператор, който не е част от националната мрежа.

II. МЕТОДИКА: Данните в справка са събрани по методиката, която е вече утвърдена в практиката на СЕМ и която се използва от повечето регулатори в ЕС. Информацията за процентното съотношение на разпространени европейски произведения в телевизионните програми се получава по искане от доставчиците на медийни услуги и за съответния период. В случая – за 2011г., тъй като този показател е на база общо годишно време.

Стъпки:

Публикуване на съобщение до доставчиците на медийни услуги, разпространяващи телевизионни програми с национален обхват;

Изпращане на писма до доставчиците на медийни услуги, разпространяващи телевизионни програми с национален обхват.

Обобщаване на получените резултати.

Резултати:

- Обобщената справка за периода: 1 януари 2011г. – 31 декември 2011г. съдържа данни за:

- 47 телевизионни програми с национален обхват;

- 28 доставчици на линейни медийни услуги. (Когато един доставчик на медийни услуги разпространява няколко програми, в справка се включват всички данни, като се отбелязват тези програми, които са освободени от задължението по чл.19а.)

Забележка: Получени са отговори и от доставчици, които са освободени от изпълнение на задължението по членове 16 и 17 поради спецификата си (информационни, спортни и др.) - 9 програми, не вписани в справката.

От всички доставчици на линейни медийни услуги, до които беше изпратено исково писмо, с изключение на 3, са получени отговори. Не са получени отговори от: ЕЙЧ ДИ ЧЕНЪЛ ЕООД (ТТVI), НИКО ГРУП ООД и СУ “СВ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” - програма “Алма матер”.

За повече от половината – 27 програми, квотата от програмното време за европейски произведения е изпълнена. Към тях може да се добавят и двете програми, които са дали данни за изпълнение от 45 и повече процента от времето. Общо: 29.

Квотата за независими продукции е изпълнена според данните за 23 програми. Като се има предвид, че в Директивата за аудиовизуални медийни услуги се посочва по-нисък процент от този в Закона за радиото и телевизията (10 %), то към тях, може да се прибавят още 3 програми. Общо: 26.

Само в 4 от телевизионните програми, за които има данни, процентът на времето за европейски произведения е под 10 %. Две от тях са на доставчика Fox International Channels. В своето придружително писмо (вх.№39-00-17/ 02.10.2012), от “Фокс Интернешънъл Ченълс България” ЕООД се дава обяснение за ниския процент европейски произведения в програмите “Фокс Крайм” и “Фокс Лайф” със спецификата на тези програми (като тематични, съответно, за “гражданско-правната и наказателно-правната система в САЩ” и за “американския начин на живот”). Подчертава се също, че предназначеният време за европейски произведения в телевизионните програми, според европейската Директива за аудиовизуални медийни услуги следва да се отдели “когато това е практически възможно”.

III. ИЗВОДИ:

- Използваният метод за събиране на данни по изпълнение на чл.19а дава добри резултати и задоволителна събираемост. Събрани са данни за 47 телевизионни програми с национален обхват, от 28 доставчика на медийни услуги.

- Наличието на хипотезата “когато това е практически възможно”, записана в Директивата за аудиовизуални медийни услуги и транспонирана буквално в Закона за радиото и телевизията, дават основание за по-либерално тълкуване на разпоредбите, касаещи квотата за европейски произведения, които се възприемат като пожелателни.

В последния аналитичен доклад (AVMS 2011 – Final Study Report – 13 December 2011, изготвен от изследователски екип по договор с ЕК) по изпълнение на чл.13, чл.16 и чл.17 на ДАМУ за периода: 2009г. и 2010г. се посочва, че една от спорните разпоредби, която дава възможност за различно прилагане на Директивата, е хипотезата **“когато това е възможно и с подходящи средства”**, която се съдържа в една или друга форма и в двете разпоредби (за процента европейски произведения и този за независими продукции). **Посочва се също, че България е сред страните, възприели словосъчетанието “когато това е практически осъществимо”** в националното си законодателство, така като е записано в Директивата, така както Белгия,

Чехската република, Дания, Исландия, Ирландия, Лихтенщайн, Литва и Швеция. Съответно, България е сред страните, възприели по-гъвкаво, либерално тълкуване на въпросните разпоредби.

Приложение: *Форма с попълнени данни за прилагането на членове 16 и 17 от Директивата за аудиовизуални медийни услуги за 2011година, респективно, чл.19а от Закона за радиото и телевизията – европейски произведения в програмите на доставчиците на линейни медийни услуги, разпространяващи програми с национален обхват.*